

คำอธิบายสรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘

พระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘ มีเจตนารมณ์เพื่อคุ้มครองสิทธิของแรงงานทางทะเล เนื่องจากสภาพการจ้างงานการทำงานบนเรือเดินทะเลมีลักษณะ และสภาพของงานซึ่งมีความแตกต่างจากการทำงานของลูกจ้างทั่วไปที่ต้องทำงานบนเรือเดินทะเลที่มีความเสี่ยงภัยทางทะเล และมีระยะเวลาการทำงานที่ต่อเนื่องยาวนาน นอกจากนี้การทำงานของลูกจ้างและคนประจำเรือยังเกี่ยวข้องกับกิจการขนส่งทางทะเลระหว่างประเทศที่จะต้องนำมาตราฐานสากล คือ อนุสัญญาว่าด้วยแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๔๙ (Maritime Labour Convention, ๒๐๐๖) ขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (International Labour Organization : ILO) มาปฏิบัติต่อแรงงานทางทะเล เป็นกรณีเฉพาะ เพื่อป้องกันการใช้มาตรการของรัฐเจ้าของท่าเรือต่อเรือไทยที่เดินทางระหว่างประเทศ เช่น การกักเรือ การตรวจเรือ การสั่งให้แก้ไขข้อบกพร่อง และเพื่อประโยชน์ในการวางมาตรการควบคุม กำกับ ดูแล และบริหารจัดการในการออกใบรับรองด้านแรงงานทางทะเลให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล ดังนี้

๑. ขอบเขตใช้บังคับ ใช้บังคับตั้งแต่วันที่ ๕ เมษายน ๒๕๕๘ เป็นต้นไป

ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงแรงงาน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ และรัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข รักษาการตาม พระราชบัญญัตินี้ โดยรัฐมนตรีแต่ละกระทรวงมีอำนาจหน้าที่ ตามที่กำหนดเฉพาะในส่วนที่เกี่ยวข้องกับอำนาจหน้าที่ของตนเท่านั้น

๒. หมวด ๑ บททั่วไป

กำหนดให้นำหลักจารีตประเพณีเกี่ยวกับการทำงาน ของคนประจำเรือ การเดินเรือทะเล และข้อกำหนดหรือมาตรฐานระหว่างประเทศที่เกี่ยวข้อง มาใช้บังคับในกรณีที่มีได้มีการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติ และกำหนดให้ข้อพิพาทเกี่ยวกับแรงงานทางทะเลอยู่ในเขตอำนาจของศาลแรงงาน

๓. หมวด ๒ เงื่อนไขในการทำงานในเรือ

กำหนดห้ามเจ้าของเรือให้บุคคลอายุต่ำกว่า ๑๖ ปีบริบูรณ์ ทำงานบนเรือ และห้ามเจ้าของเรือให้คนประจำเรือที่มีอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ ทำงานที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือความปลอดภัย และคนประจำเรือต้องมีใบรับรองแพทย์มาแสดงว่ามีความพร้อมด้านสุขภาพในการทำงานบนเรือ

๔. หมวด ๓ การจัดหางานให้คนหางานเพื่อไปทำงานเป็นคนประจำเรือ

กำหนดห้ามให้ผู้ที่จะให้บริการจัดหาคนหางานเพื่อไปทำงานเป็นคนประจำเรือต้องได้รับอนุญาตจากนายทะเบียน และกำหนดคุณสมบัติและลักษณะต้องห้ามของผู้ขออนุญาตจัดหางาน

๕. หมวด ๔ สภาพการจ้าง

เจ้าของเรือต้องจัดทำข้อตกลงการจ้างงานของคนประจำเรือเป็นหนังสือกำหนดระยะเวลาการทำงานปกติ เวลาพักระหว่างการทำงาน ชั่วโมงการพักผ่อนในรอบวัน การทำงานล่วงเวลา วันหยุดประจำปี กำหนดอัตราค่าจ้างขั้นต่ำของคนประจำเรือ อัตราค่าล่วงเวลา การจ่ายค่าจ้างและค่าล่วงเวลาให้ถูกต้อง และตามกำหนดเวลา การจัดทำเอกสารเกี่ยวกับการจ่ายค่าตอบแทน การห้ามหักค่าตอบแทน สิทธิในการลาป่วย ลาคลอดบุตร ของคนประจำเรือซึ่งเป็นหญิง

๖. หมวด ๕ การส่งตัวกลับ

กำหนดให้เจ้าของเรือเป็นผู้ดำเนินการส่งกลับ ออกค่าใช้จ่ายในการส่งตัวกลับ และจัดทำประกันภัยเพื่อส่งคนประจำเรือกลับ

๗. หมวด ๖ ค่าสินไหมทดแทนกรณีเรือเสียหายหรือเรือจม

กำหนดให้เจ้าของเรือต้องจ่ายค่าสินไหมทดแทน เมื่อคนประจำเรือได้รับผลกระทบจากกรณีที่เรือเสียหายหรือเรือจม

๘. หมวด ๗ อัตราค่าจ้าง

กำหนดให้เจ้าของเรือมีหน้าที่จัดหาคนประจำเรือทำงานบนเรือในจำนวนที่เหมาะสมและเพียงพอ

๙. หมวด 8 มาตรฐานที่พักอาศัย สิ่งอำนวยความสะดวก อาหาร และโภชนาการบนเรือ

กำหนดให้เจ้าของเรือจัดที่พักอาศัยและสถานที่บนเรือให้มีมาตรฐานตามที่กำหนด กำหนดห้ามเจ้าของเรือให้คนอายุต่ำกว่า ๑๘ ปีบริบูรณ์ เป็นคนครัว และต้องจ้างคนครัวที่ผ่านการฝึกอบรมแล้ว และมีคุณสมบัติเหมาะสมกับตำแหน่ง

๑๐. หมวด ๙ การจัดให้มีการรักษาพยาบาล การคุ้มครองต่อชีวิต ร่างกาย และอนามัยของคนประจำเรือ

กำหนดให้เจ้าของเรือต้องจัดให้มีอุปกรณ์ สิ่งอำนวยความสะดวกทางการรักษาพยาบาลบนเรือ การฝึกอบรมการปฐมพยาบาล และแพทย์ หรือคนประจำเรือผู้ทำหน้าที่ด้านการรักษาพยาบาล ให้เจ้าของเรือออกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการเจ็บป่วยและการได้รับบาดเจ็บของคนประจำเรือที่ทำงานบนเรือซึ่งเกิดขึ้นนับแต่วันที่เริ่มปฏิบัติหน้าที่จนถึงกำหนดวันส่งตัวกลับ ให้เจ้าของเรือออกค่าใช้จ่ายเกี่ยวกับการจัดให้ทำประกันภัยทางทะเล และให้เจ้าของเรือต้องจัดให้มีการบริหารจัดการ และดำเนินการด้านความปลอดภัยและสุขภาพอนามัยบนเรือให้เป็นไปตามมาตรฐานที่กำหนด

๑๑. หมวด ๑๐ ใบรับรองด้านแรงงานทางทะเลและใบประกาศการปฏิบัติด้านแรงงานทะเล

กำหนดให้เรือเดินทะเลระหว่างประเทศที่มีขนาดตั้งแต่ ๕๐๐ ตันกรอสส์ขึ้นไป ต้องมีใบรับรองด้านแรงงานทางทะเล และใบประกาศการปฏิบัติด้านแรงงานทางทะเล

๑๒. หมวด ๑๑ การร้องเรียนบนเรือ

กำหนดให้เจ้าของเรือจัดเอกสารที่มีขั้นตอนการร้องเรียนเกี่ยวกับสภาพการจ้างสภาพการทำงาน และสภาพความเป็นอยู่ของคนประจำเรือ

๑๓. หมวด ๑๒ สิทธิการรวมตัวและการเจรจาต่อรอง

กำหนดให้คนประจำเรือและเจ้าของเรือมีสิทธิรวมตัวกัน เพื่อเจรจาต่อรองหรือเรียกร้องเกี่ยวกับสภาพการจ้าง สภาพการทำงาน และส่งเสริมความสัมพันธ์อันดีระหว่างกัน

๑๔. หมวด ๑๓ พนักงานเจ้าหน้าที่

กำหนดให้อำนาจพนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจขึ้นไปบนเรือเพื่อตรวจสอบสภาพการทำงานสภาพการจ้าง และสภาพความเป็นอยู่ของคนประจำเรือ เรียกบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องมาชี้แจงข้อเท็จจริงให้ส่งเอกสารหรือสิ่งของที่เกี่ยวข้องเพื่อประกอบการพิจารณา และมีคำสั่งให้เจ้าเจ้าของเรือหรือคนประจำเรือปฏิบัติให้ถูกต้องตามพระราชบัญญัตินี้ รวมทั้งกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจขึ้นไปบนเรือต่างประเทศและตรวจเรือออกคำสั่งให้นายเรือแก้ไขในกรณีที่ปฏิบัติไม่สอดคล้องกับพระราชบัญญัตินี้ กักเรือไว้จนกว่าจะมีการแก้ไขให้ถูกต้อง หรือให้จัดทำแผนแก้ไขจนกว่าจะได้รับความเห็นชอบ

๑๕. หมวด ๑๔ คณะกรรมการแรงงานทางทะเล

กำหนดให้มีคณะกรรมการแรงงานทางทะเล โดยมีปลัดกระทรวงแรงงานเป็นประธาน โดยให้คณะกรรมการแรงงานทางทะเลมีอำนาจหน้าที่เสนอความเห็นต่อรัฐมนตรี เกี่ยวกับนโยบายด้านแรงงานทางทะเล เกี่ยวกับการออกกฎหมายลำดับรองตามพระราชบัญญัตินี้ และการแก้ไขปรับปรุงพระราชบัญญัติให้สอดคล้องกับอนุสัญญาแรงงานทางทะเล ขี้ขาดข้อพิพาทแรงงานทางทะเลหรือการกระทำอันไม่เป็นธรรม และปฏิบัติการอื่นใดตามที่พระราชบัญญัตินี้ หรือกฎหมายอื่นบัญญัติให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการ

๑๖. หมวด ๑๕ บทกำหนดโทษ

กำหนดความผิดและโทษแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ซึ่งเปิดเผยข้อเท็จจริงที่ได้มาจากการปฏิบัติหน้าที่อันเป็นข้อเท็จจริงที่เจ้าของเรือสงวนไว้ไม่เปิดเผยกำหนดความรับผิดชอบและโทษสำหรับการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ และกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือคณะกรรมการเปรียบเทียบมีอำนาจเปรียบเทียบความผิดบางมาตราได้

๑๗. บทเฉพาะกาล

เพื่อรองรับใบรับรองด้านแรงงานทางทะเลใบประกาศการปฏิบัติด้านแรงงานทางทะเลที่ออกตามประกาศกระทรวงแรงงาน และเพื่อรองรับให้ผู้รับใบอนุญาตจัดหางาน ตามพระราชบัญญัติจัดหางานและคุ้มครองคนหางาน พ.ศ. ๒๕๒๘ สามารถดำเนินการจัดหางานให้แก่คนหางานเพื่อไปทำงานเป็นคนประจำเรือตามพระราชบัญญัตินี้ได้จนกว่าใบอนุญาตจะสิ้นสุด

* หมายเหตุ : คำอธิบายสรุปสาระสำคัญของพระราชบัญญัติแรงงานทางทะเล พ.ศ. ๒๕๕๘ นี้ มีขึ้นเพื่อประโยชน์ในการเข้าใจสาระสำคัญของกฎหมายเท่านั้น ส่วนการปฏิบัติตามกฎหมายให้เป็นไปอย่างถูกต้องนั้น เจ้าของเรือ คนประจำเรือ ตลอดจนผู้เกี่ยวข้อง จะต้องศึกษาทำความเข้าใจ ตรวจสอบ และยึดถือตัวบทกฎหมายเป็นสำคัญ

สอบถามรายละเอียดเพิ่มเติมที่

กองคุ้มครองแรงงาน กรมสวัสดิการและคุ้มครองแรงงาน
อาคารกระทรวงแรงงาน ๑๕ ชั้น ถนนมิตรไมตรี
เขตดินแดง กทม. ๑๐๔๐๐
โทรศัพท์ ๐ ๒๒๔๕ ๖๕๒๐ หรือสายด่วน ๑๕๔๖

